

KANCELARIA ADWOKACKA

Jerzy Rusecki

40-950 Katowice, Plac Grunwaldzki 8

tel. +48 32 350-10-21, tel. 350-10-32, tel. 2588-318, fax. 350-10-31

e-mail: kancelaria@rusecki.pl

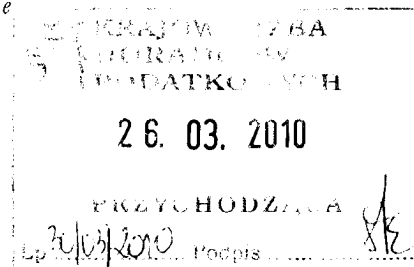
Katowice, dnia 26 marca 2010 roku.

OPINIA PRAWNA

dotycząca zakresu w jakim ustawa o przeciwdziałaniu

praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu obejmuje

środowisko doradców podatkowych

1. PROBLEM PRAWNY

Celem niniejszej opinii jest odpowiedź na następujące pytanie

Przewodniczącego Zarządu Śląskiego Oddziału KIDP:

Czy Ustawa o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu obejmuje środowisko doradców podatkowych, jeżeli tak, to w jakim zakresie?

2. ANALIZA PRAWNA

Materię dotyczącą zasad oraz trybu przeciwdziałania praniu pieniędzy, przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu, jak również określającą obowiązki podmiotów uczestniczących w obrocie finansowym w zakresie gromadzenia i przekazywania informacji reguluje Ustawa z dn. 16 listopada 2000 roku (Dz.U. 2000, Nr 116, poz. 1216 z późn. zm.) o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (dawniej: Ustawa o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu) – zwana dalej „Ustawą”.

Art. 1 Ustawy określa jej przedmiot i cel, a mianowicie *zasady oraz tryb przeciwdziałania praniu pieniędzy, przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu, stosowania szczególnych środków ograniczających przeciwko osobom, grupom i podmiotom oraz obowiązki podmiotów uczestniczących w obrocie finansowym w zakresie gromadzenia i przekazywania informacji.*

W art. 2 Ustawy wskazuje się na *instytucje obowiązane* w rozumieniu Ustawy oraz definiuje się szereg pojęć występujących w treści Ustawy.

KANCELARIA ADWOKACKA

Jerzy Rusecki

40-950 Katowice, Plac Grunwaldzki 8

tel. +48 32 350-10-21, tel. 350-10-32, tel. 2588-318, fax. 350-10-31

e-mail: kancelaria@rusecki.pl

Przepisy powołanej powyżej Ustawy wprost określają m.in. środowisko *doradców podatkowych wykonujących zawód jako instytucje obowiązane* (art. 2 pkt 1 lit. n Ustawy).

Zgodnie z przepisem art. 8 ust. 1 Ustawy obowiązkiem instytucji obowiązanej jest rejestracja transakcji, której wartość przekracza 15.000 EUR. Obowiązek ten obejmuje także sytuacje, w których transakcja *przeprowadzana jest za pomocą więcej niż jednej operacji* – o ile okoliczności wskazują, że są one ze sobą powiązane i *zostały podzielone na operacje o mniejszej wartości z zamiarem uniknięcia obowiązku rejestracji*.

Jednakże należy mieć na uwadze, iż wspomniany obowiązek rejestracyjny nie dotyczy szeregu czynności wymienionych w art. 8 ust. 1e.

Zgodnie z przepisem art. 8 ust. 5 Ustawy *obowiązek rejestracji transakcji, o których mowa w ust. 1 [powyżej] nie dotyczy* (...) [m.in.] *adwokatów, radców prawnych (...) oraz biegłych rewidentów i doradców podatkowych*.

Obowiązek rejestracji powstanie jednakże, *jeżeli instytucja obowiązana przeprowadzi transakcję, której okoliczności wskazują, że może ona mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu – bez względu na jej wartość i charakter* (art. 8 ust. 3 Ustawy) oraz, gdy *instytucja obowiązana nie przyjmie dyspozycji lub zlecenia do przeprowadzenia transakcji, ale wie lub przy zachowaniu należytej staranności powinna wiedzieć o takiej transakcji w związku z wykonaniem umowy z klientem* (art. 8 ust. 3a Ustawy).

Warto zwrócić również uwagę na przepis art. 8 ust. 3b ustawy określający szczególny obowiązek rejestracyjny obejmujący adwokatów i radców prawnych, a więc podmioty, które w myśl art. 3 Ustawy z dn. 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym, są również uprawnione do zawodowego wykonywania czynności z zakresu doradztwa podatkowego (Dz.U. 1996, Nr 102, poz. 475 z późn. zm.), a w którym nie wymienia się *expressis verbis* doradców podatkowych.

Co do zasady *informacje o transakcjach zarejestrowanych zgodnie z art. 8 ust. 1 i 3 [Ustawy] (...) instytucje obowiązane przekazują Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej*, który powoływany jest przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw instytucji finansowych – GIIF jest jednocześnie podsekretarzem stanu w Ministerstwie Finansów (art. 11 ust. 1 w zw. z art. 3 Ustawy).

KANCELARIA ADWOKACKA

Jerzy Rusecki

40-950 Katowice, Plac Grunwaldzki 8

tel. +48 32 350-10-21, tel. 350-10-32, tel. 2588-318, fax. 350-10-31

e-mail: kancelaria@rusecki.pl

Tymczasem przepis art. 11 ust. 5 Ustawy wyraźnie stwierdza, iż *obowiązek informowania o transakcjach objętych przepisami ustawy nie dotyczy przypadku, gdy adwokaci, radcowie prawni i prawnicy zagraniczni, biegli rewidenci oraz doradcy podatkowi reprezentują klienta na podstawie pełnomocnictwa procesowego w związku z toczącym się postępowaniem albo udzielają porady służącej temu postępowaniu.*

3. WNIOSKI

Ustawa z dn. 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, co do zasady, obejmuje środowisko doradców podatkowych w pełnym zakresie określonym ustawą jako jedną z *instytucji obowiązanych* w myśl art. 2 pkt 1 lit. n Ustawy.

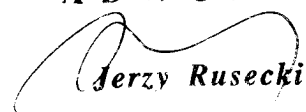
Należy jednak mieć na uwadze dwa istotne wyłączenia dotyczące się doradców podatkowych – mianowicie Ustawa nie nakłada na doradców podatkowych obowiązku rejestracji i przesyłania informacji o transakcjach objętych jej przepisami w przypadku, gdy doradcy podatkowi:

- reprezentują klienta na podstawie pełnomocnictwa procesowego w związku z toczącym się już postępowaniem albo udzielają porady służącej temu postępowaniu (wyłączenie z art. 11 ust. 5 Ustawy);
- są w posiadaniu wiedzy o dokonaniu transakcji, których równowartość przekracza kwotę 15.000 EUR (wyłączenie z art. 8 ust. 5 Ustawy).

Trzeba podkreślić, że pierwotny tekst Ustawy uległ wielokrotnym zmianom, łącznie ze zmianą jej nazwy. W ten sposób Ustawa stała się mało czytelna – w niektórych fragmentach jest zbyt szczegółowa, w innych mało precyzyjna. Nie jest jednakże celem tej opinii wykazywać mankamentów Ustawy, nie będą więc wchodził w szczególności.

Generalny wniosek brzmi: w sytuacji, w której doradca podatkowy ma **uzasadnione** podejrzenie, że występują przesłanki z art. 1 Ustawy, należy kierować informacje do Generalnego Inspektora Informacji Finansowej zgodnie z przepisami Ustawy.

A D W O K A T

Jerzy Rusecki